

Ročník XXII.

únor 2013

číslo 2

Ozvěna věčnosti

Už nikam
nelze uniknout
vylétnout výš
ba ani do propasti
níže sestoupit
před ozvěnou věčnosti

Dotekem ze všech stran
proniká každý tvůj krok
a nezbyvá
než jí vsříct
se srdcem čistým
tak docela
do ní
ponořeným

Josef Veselý
„Ozvěny velikonoční“

Úvodem

Izraelité si kdysi vynutili na Hospodinu lidského krále. Doplatili na to - jen několik králů bylo slušných. Nedovedeme si představit život bez institucí, ale k dospělosti patří vědět, co nám instituce může poskytnout a co od ní nemůžeme očekávat. Ti, kteří instituci zastupují, mají vědět, že instituce není vševědoucí a lehko utlačuje člověka.

Hledat spravedlnost je namáhavé. Často jsem tady kritizoval pana presidenta. Není proč se bát kritizovat veřejně, ale je nutné za svá slova nést odpovědnost.

Nový president nepředvedl čestné jednání. Možnost změny mu nebereme, ale nebudeme naivní a budeme jeho slova a činy vážit.

Je důležité vyprávět dětem a vnukům, jak nespravedlivé režimy ubližovaly lidem v sousedství, obci, státě. Osobností je ten, kdo umí potomkům ukázat poučení i na vlastních chybách. Děti a vnuci nás neodsoudí, mají nás rádi.

Popeleční středou 13. února začne Čtyřicetidenní příprava na letošní Velikonoce. /v

SENIORŮM

Vážení senioři, toto oslovení je vlastně pro vás kompliment. V antickém Římě měl senior věk 40 – 60 let. Jen v tomto věku mohl být veřejně činný. Jaká to moudrost! Po šedesátce jsme už „senecti“, po osmdesátce dokonce „seniles“. To jen na vysvětlenou.

Stáří se vplíží, aniž ho tušíš (Juvenalis). Naše víra by nám měla dávat moudrost varovat se pošestilosti některých starců, kteří začínou „znovu žít“. Zaslouží si spíše politování. My ovšem, pokud nepodlehne nástrahám světa, zůstaneme i ve svém věku žáky a někteří z nás, ti schopnější, se stávají našimi učiteli. Říkáme jim „animátoři“ (z latinského slova anima=duše). Tedy „životabudiči“. Nebudí už náš život tělesný (sport), ani život duševní (četba, studium), ale život duchovní.

Mnozí z nás zažili ještě Protektorát, všichni odolávali rudé totalitě a dnes snášejí rozmary politiků i pozemského personálu Božího. Budiž vám čest! Byli jsme asi poslední generací, která se přiučovala tomu, co „zpívali staří“. Ta doba je definitivně pryč. Dnes mají teenageři „rozvinutou subkulturu

s vlastním oblečením, s jazykem, který je rezistentní vůči jazykové komunitě dospělých, která by dříve byla jejich vzorem... Jedná se o hodnotu, která je již předem omezena na krátkodobý vzruch, který pomine a bude nahrazen dalším. V takové situaci se jistě lze dobře bavit. Není však zcela jisté, zda v ní lze opravdu plnohodnotně tvořit a žít“. Mezi námi a nastupující generací vzniká propast, kterou nemůžeme překlenout. Nám ovšem „v srdci nadále zůstávají hodnoty, sdílené našimi předky“. Dosud nebývalý konflikt. Jak jen ho řešit?

My už nemáme mnoho času. Otevíráme Písmo svaté, čteme evangelia; víme, že nejúčinnější kajinnost není uboléváním nad hříchy, ale osobní projevy lásky ke Kristu. Je to růst k vrcholné aktivitě ducha, kterou musíme být zásobeni, abychom unesli růst pasivity života. Ta našťestí ve chvíli poslední pomine, ale ve vrcholné aktivitě ducha budeme žít navěky.

Jan Rybář

Šlechtictví je stále projevoování vynikajících vlastností, k němuž vede potomky jejich původ a příklady jejich předků.

Bohuslav Balbín

OČEKÁVAT BOHA, DOUFAT V ČLOVĚKA

Paul Johannes Tillich

P. J. Tillich (1886-1965) jeden z nejvýznamnějších evangelických theologů 20. století. Narodil se v rodině luterského faráře. V letech 1914-18 byl polním duchovním na západní frontě. Válečná zkušenost s blízkostí smrti jej životně ovlivnila. Po válce vyučoval na různých universitách v Německu. Vr. 1933 jako stoupenec Výmarské republiky a sociální demokrat byl propuštěn. Na pozvání amerického teologa Reinholda Niebuhra odjel přednášet do USA, kde už do smrti zůstal.

„Starý a nový zákon shodně popisují naši existenci v jejich vztazích k Bohu jako očekávání.“

Očekávat je současně mít i nemít. Co totiž očekáváme, to ještě nemáme; anebo slovy apoštola, doufáme v to, co nevidíme, tedy to očekáváme. Postavení člověka v jeho vztahu k Bohu je především postavení někoho, kdo nemá, kdo nevidí, kdo neví a nechápe. Náboženství, v němž se na toto zapomíná, může klást sebevětší důraz na rozjímání, na činnost či na rozum, na místo Boha však klade jen obraz Boha, který si vytvořilo. Takováto „tvorivost“ charakterizuje náš náboženský život více než cokoli jiného. Mám na mysli příklad teologa, který Boha neočekává, protože ho má v držení, uzavřeného v nauce.

Mám na mysli biblistu, který Boha neočekává, protože ho má v držení, uzavřeného v knize.

Mám na mysli církevního představeného, který Boha neočekává, protože ho má v držení, uzavřeného v instituci.

Mám na mysli věřícího, který Boha neočekává, protože ho má v držení, uzavřeného ve vlastní zkušenosti.

Těžko se nám to nese, nemít Boha, očekávat Boha.

Není snadné o něm mluvit, aniž bychom sebe i ostatní přesvědčovali, že máme Boha ve vlastnictví a že s ním můžeme volně nakládat. Není snadné zvěstovat Boha a zároveň dávat na srozuměnou, že ho sami nevlastníme, že i my jej očekáváme.

Jsem přesvědčen, že vzpoura proti křesťanství je do značné míry dána tím, že si křesťané, ať už viditelně nebo skrytě, činí na Boha vlastnický nárok, že se u nich vytratil prvek očekávání, tak rozhodující u proroků a apoštolů. Oni Boha nevlastnili, oni jej očekávali.

Vždyť jak by Bůh mohl být vlastněn? Je snad Bůh nějaká věc, která může být uchopena a poznána jako ostatní věci? Je Bůh méně než lidská osoba? Lidskou bytost je přitom vždy nutno očekávat. I v tom nejdůvěrnějším spojení mezi lidskými bytostmi zůstává prvek nevlastnění, ne-poznání a očekávání.

A poněvadž je Bůh nekonečně skrytý, svo-

bodný a nepředvídatelný, musíme jej očekávat nejradikálnějším a bezvýhradným způsobem. Je pro nás Bohem právě tou měrou, jakou jej nevlastníme. Žalmista říká, že celá jeho bytost očekává Pána. Poukazuje tak na to, že očekávání Boha není pouze součástí našeho vztahu k Bohu, ale že je jeho podmínkou. Boha můžeme mít jenom tak, že ho nemáme.

Třebaže však očekávat znamená nemít, znamená to též mít.

To, že něco očekáváme, ukazuje, že to už jistým způsobem máme. Očekávání předjímá to, co ještě není skutečné. Očekáváme-li v naději a trpělivosti, působí v nás síla toho, co očekáváme.

Kdo očekává, v tom nejvyšším slova smyslu, ten není daleko od toho, co očekává.

Ten, kdo s bezvýhradnou vážností očekává, je už v moci toho, co očekává.

Kdo v trpělivosti očekává, ten již přijal sílu toho, co očekává.

Kdo vzrušeně očekává, ten už je ve svém životě sám činnorodou silou, a dokonce tou největší možnou proměňující silou, uvnitř i navenek.

V očekávání jsme silnější než ve vlastnění.

Když chceme Boha vlastnit, omezujeme jej jen na tu nepatrnou částku, kterou z něho podle našeho domnění známe a držíme, a tak z něho děláme modlu. Jakmile věříme, že Boha lze vlastnit, sloužíme modlám. Mezi křesťany je mnoho modloslužebnictví tohoto druhu.

Jestliže však víme, že Boha neznáme, a očekáváme, že se nám dá poznat, pak o něm skutečně máme jakési poznání, jsme jím poznáni, uchopeni a vlastněni.

Nezapomeňme však, že očekávání znamená nesmírné napětí. Vylučuje jakékoliv uspokojení, které bychom mohli čerpat z toho, že nic nevlastníme, vylučuje jakoukoliv lhostejnost a nebo pohrdání vůči těm, kdo něco vlastní, jakékoli propadnutí pochybnosti nebo beznaději.

Ať se naše hrdost, že nic nevlastníme, nestane novým vlastnictvím.

Tady jsme u jednoho z největších pokušení naší doby, neboť zbývá málo věcí, jejichž vlastnictví bychom se nemohli dovolávat. Těmž pokušení propadáme, když se ve svém úsilí vlastnit Boha holedbáme tím, že jej nevlastníme.

Bůh na toto úsilí odpovídá naprostou prázdnotou. Očekávání neznamená beznaději. Očekávat znamená, že ve jménu toho, co již máme, přistupujeme na to, že nic nemáme.

Naše doba je dobou očekávání; očekávání je jejím zvláštním osudem. Všechn čas je ostatně časem očekávání, očekává vpád věčnosti. Čas běží stále kupředu. V dějinách stejně tak jako v osobním životě je čas vždycky očekáváním. Čas je očekávání samo v sobě, očekávání nikoliv jiného času, ale toho, co je věčné.

BŮH POTŘEBUJE LIDI

Jsem dítě dělnické třídy a normálně bych byl musel ve dvanácti ve třinácti sebrat svých pět švestek a jít pracovat... Jestliže jsem se mohl stát knězem našeho Pána Ježíše Krista, dosáhl jsem toho jedině díky svému otci. Byl to chudý dělník, neuměl číst; neuměl psát; v jedenácti letech musel jít pracovat; musel se hodně ohánět, aby vychoval své děti, na něž byl s maminkou pyšný.

Vzpomínám si ještě, jak jednou večer, bylo mi tehdy třináct nebo čtrnáct let, jsem sešel až do kuchyně, zatímco moji bratři už leželi v posteli, a řekl jsem otci, který právě kouřil dýmku, a matce, která spravovala punčochy: „Řekni, mohl bych jít studovat?“ – „Ale, hochu, já v tvém věku jsem už pracoval, stárnu a síly ubývají.“ Abych jím tehdy pohnul, odvážil jsem mu říci: „Myslím, že mě Pán Bůh volá; chtěl bych se stát knězem.“ Můj otec, ač byl jinak člověk citům nepřístupný, úplně zbělel a velké slzy mu kanuly po tvářích, unavených celodenní práci, a matčiny ruce, opotřebované tolika lety práce, se začaly třást.

Otec řekl: „Nu což, ženo, hodně jsme se n pracovali. Pro tu čest mít syna knězem ale budeme pracovat ještě víc.“ A pracovali ještě víc.

Měl jsem v životě jedno neštěstí, a sice v posledním ročníku filosofie, ani ne týden před rozdělením cen, mi přišel telegram se zprávou, že můj otec je těžce nemocen. „Přijed rychle“.

Pospíšil jsem si. Nalezl jsem otce na lůžku; pohlédl na mne a usmál se. Naklonil jsem se k němu a on mi dal své poslední požehnání; můj ubohý otec, zničený prací, zničený svým synem. A když jsem mu zatlačil oči, přísahal jsem nad jeho tělesnou schránkou, že se zničím pro spásu dělnické třídy. *Cardijn*

Pan Schwarzenberg dal všem občanům - bez ohledu na jejich favority - ohromnou lekcí slušného chování. Náhorně předvedl kultivovaný a inteligentní dialog. Obdivuju na něm, jak se nenechal ničím vyprovokovat - dokonce ani lži - a s klidem, humorem a sebeovládáním donekonečna odrážel útoky a nesnížil se k podobným zbraním jaké používal jeho protějšek... To zvládne jen vnitřně silný člověk. */M*

Do našeho slovníku je třeba vrátit slova čest a morálka, která nezaslouženě získala nádech čehosi překonaného, zastaralého, nepotřebného. Asi to nebude lehké... Obnovit vlastní historické povědomí, hrdost na české dějiny a zejména na osobnosti, které je po staletí tvořily - to bychom měli. A využít k tomu podávané ruky aristokracie, které dějiny někdy připravily prapodivné osudy. Stále však pro nás potomci starých rodů symbolizují vzájemnou politickou, kulturní, náboženskou, ekonomickou i příbuzenskou propojenost minulého a současného. Oni své předky znají. Podělí se s námi o své historické rodové zkušenosti. Od nás možná stačí jen více chtít.

BLAHOPŘÁNÍ NOVÉMU PREZIDENTOVI

„Blahopřeji novému prezidentovi ke zvolení v historicky první přímé volbě. Průběh voleb ukázal, že naši spoluobčané přistoupili k těmto volbám s velkou vážností a že funkci prezidenta republiky považují za velmi významnou.

Přeji novému prezidentovi, aby byl úspěšný ve snaze posílit jednotu našeho národa. Očekávám, že jako státník si bude vědom své odpovědnosti za naši zemi, dokáže ji důvěryhodně reprezentovat v zahraničí a bude se při svém působení opírat o morální zásady vlastní naší evropské tradici.“

*Dominik Duka,
kardinál a pražský arcibiskup*

VIJÁDRĚNÍ PO VOLBÁCH

Prof. Dr. Petr Piňha Praha 26.1. 2013

Vyslovil jsem veřejně svůj názor na význam prezidentských voleb v době politické kampaně. I když na něm nic neměním, považuji za správné vystoupit ještě po zvolení hlavy státu, a to hned.

Uvědomuji si tyto skutečnosti. Prezident je zvolen. Poté, co složí ústavní slib, bude samozřejmě prezidentem pro všechny občany. V demokratickém státě musí být respektován většinový názor i těmi, kdo ho nesdílejí, protože ho považují za chybný. Demokratem nepřestanu být a budu o naplňování demokracie usilovat za všech podmínek.

Kampaně i volby ukázaly, že je naše společnost dost ostře rozdělena. Nesdílím názor, že jde o rozdělení na politickou levici a pravici. Jde o rozdělení na ty, kdo chtějí věčně řešit problémy, které před námi stojí, a na ty, kdo jednájí podle krátkodobých a navíc osobních či skupinových zájmů nebo podlehnou povrchní přitažlivé agitaci. Zastávám názor, že otázky svou podstatou odborné, nelze řešit politickou diskuzí. Třikrát tři je a zůstane devět bez ohledu na to, jak to kdo vnímá. Protože jde o tento problém přístupu k řešení státu, je třeba se mu věnovat bez ohledu na osobu hlavy státu. Podrážděné zkratkovité reakce nejsou znakem jednání rozumného, ale bezhlavého.

Čeká nás usilovná práce, aby převázilo logicky správné myšlení nezátížené účelovou krátkozrakostí a spoustou ideologických předpojatostí, tj. dlouhodobě tradovaných nepravd. Cesta k tomu nebude ani snadná ani krátká. Všem k ní přeji soustavnost, trpělivost a vytrvalost. Nepodaří-li se nám postupovat na ní dost úspěšně, mohli bychom narazit na důsledky problémů oddalovaných a dosud řešených nedobře. Byl by to tvrdý náraz.

Nyní se vracím ke své práci, abych ji dělal, jak to druzí lidé právem očekávají – pořádně a včas. Doufám, že mě v tom chod státu ani společenská situace nevyruší natolik, abych musel pro veřejnost znovu formulovat svůj názor.

*Prezident Václav Klaus
při setkání s českými
a moravskými biskupy.
Snímek Jaroslav Hodík*

CO DÁL PO VOLBÁCH?

Křesťané jsou především stavitelé Božího království. Ale jsme i občany se svými povinnostmi i právy. Ježíš není z tohoto světa, ale do světa přišel a nás do tohoto světa posílá pracovat.

Bůh nás učí rozlišovat dobro a zlo. Naše čest, víra a mravy, nám nedovolí mlčet k podlému jednání při volbách. Pan Zeman vyhrál volby pomocí lži a podvodů.

Mnoho mladých se přihlásilo k odpovědnosti za budoucnost a k čestnému jednání. Nenecháme je osamocené, jako zůstali mladí za normalizace po pohřbu Jana Palacha.

Vadí nám jednání pana presidenta V. Klause a jeho rodiny během voleb.

Ponižit se nenecháme, zvedáme hlavu. Prohrávat umíme - o to víc budeme pracovat.

V neděli po volbách jsme v kostele četli o způsobu obrácení se Izraelitů po návratu ze zajetí (8. kap. z Nehemiáše).

Škoda, že tento způsob „obracení se“ si církev nevzala za svůj. Ani po světových válkách, ani po pádu komunismu, nehledala církev vlastní chyby a selhání. Jeden vlak za druhým nám ujíždí.

Volby odkryly řadu našich vlastních nedostatků:

- Nevzdělanost, nedostatečnou koncepci pastýřské služby, vzdálenost pastýřů od lidí.

- Velké množství lidí nerozpoznává pomluvu, hrůznost jejího vlivu a její těžkou hříšnost.

- Mnoho lidí nehledá fakta, nechává se strhnout lživými tvrzeními.

- I nezanedbatelné množství našich lidí nemá jasno o vině Čechů na zločinech spáchaných při vyhnání Němců (přes řadu smírných akcí a prohlášení biskupů).

- Nezastáváme se utlačovaných. (Kdy se např. církev rázně zastala vykořisťování zahraničních dělníků, sociálně slabých, kolikrát se tváří v tvář politikům vyslovila proti ko-

rupci, lhaní nebo podvodů politiků, nebo ke špatné politice vůči Romům ...)

- Náboženské slavnosti nemohou nahradit naše veřejné postoje. Práci nelze nahradit modlitbou. Máme vědět, co je pro nás ochoten dělat Bůh a co je naším úkolem.

- Vzdálenost mezi biskupy a věřícími se zvětšuje. Upozorňovaly na ni už sněmovní kroužky Plenárního sněmu.

Některé děti nařikají, že se jim rodiče nevěnují, my opakovaně nařikáme, že naši biskupové na nás nemají čas, vedou obrovské diecéze.

- Setrvačnost ve způsobu vedení církve nestačí.

- Těžko neseme, že se naši pastýři veřejně nezastali Václava Havla, když jej veřejně špinil Václav Klaus a jeho tajemník Hájek ...

- Těžko neseme projevy politiků na našich církevních slavnostech.

- Čtyřicet let jsme se styděli za poddanské klanění se církevních přestavitelů komunistickým vládcům. Ježíš nepodal ruku Pilátovi, Herodovi ani Kaifášovi.

Pan K. Schwarzenberg byl po listopadu (v ovzduší veliké nenávisti vůči slechtě) pro veřejnost velice nepřijatelný. Svou slušností získal velkou oblibu (přestože je členem současné vlády a ty v oblíbě nebývají).

Průběh křivky oblíbenosti církve u široké veřejnosti je opačný (dávno před restitucemi).

Vzedmutý zájem občanů, toužící po návratu morálky a slušnosti, se může zapsat do povědomí i nevědomí národa.

K promyšlení, jak nepromarnit tuto hřivnu, jak a v čem se vzdělat v rodinách a společenstvích, jak se přiblížit k lidem venkova a povznést je, je třeba pozvat i laiky. Každý pokřtěný byl pozván ke královskému kněžství, k proročce a pastýřské službě, každý je poslán zvěstovat evangelium.

Václav Vacek

JAK MI MILOŠ ZEMAN POPŘVĚ LHAL

Úryvek z fejetonu Jana Rejžka
ze čtvrtky před volbami.

... Jsem konsternován možností, že titíž voliči, kteří běsní nad korupcí a tuneláři, asi zahlasují pro jednoho z jejich porodníků. Má cenu jim po tisíci opakovat černou sérii podvodů Miloše Zemana? Copak zapomněli, co byla opoziční smlouva, bambberská aféra, prohrané soudní procesy s Josefem Zieleniecem či Ivanem Brezinou, Mostecká uhelná společnost, Karel Srba s přípravou vraždy Sabiny Slonkové, Lukoil, což si nepamatují, že sázel na týpky Stanislava Grosse, Tomáše Kadlece a teď spěšně „odstřiženého“ Miroslava Šloufa? Kam se hrabe otloukánek Miroslav Kalousek na jiného Zemanova kumpána, bolševického velitele tankové divize ze Slaného, který chtěl v listopadu 1989 rozpráší studentské vzbouřence! Leda osoba rozhledu Felixe Slováčka může Zemanovo premiérství považovat „za dvacet let nejúspěšnější vlády... Tehdy byla legrace, lidé se těšili na jeho bonmoty“. Ano, nejvíc se nasmála Petra Buzková nad „bonmotem“ Olovo.

Kdy jindy, než dnes, musím prozradit historku o jediném osobním setkání s Milošem Zemanem. Nastalo počátkem prosince 1989, krátce po sobotní mohutné demonstraci na Letenské pláni, kde oslňoval statistikami, jen tak z rukávu sypanými. Mimo jiné hřímal: „Podíl vysokoškolsky vzdělaných na obyvatelstvo je šest procent, což znamená devětačtyřicáté místo na světě, se sedmi procenty nás předstihuje i Nepál. Z osmadvaceti evropských zemí má ČSSR druhou nejvyšší úmrtnost v Evropě a je první v úmrtnosti mužů. Za posledních čtyřicet let jsme v hrubém společenském produktu na obyvatele klesli z desátého na čtyřicáté místo na světě.“

Kvůli rozhovoru pro Originální Videojournal jsme se sešli ve Filmovém klubu. Hned mě obestřelo jeho charisma a kouř z ohavných cigaret, které hulil, a jejichž torza brzy přeplnila popelník. Když jsem mu vysekl poklonu za to vystoupení, pohlédl na mě jako na úplného idiota a zachechtal se: „Podívejte se, pane redaktore, já jsem si ty statistiky vymyslel, aby o to víc zapůsobily.“ Takže tehdy zkrátka Miloš Zeman poprvé a nikoli naposledy obelstil národ. ... LN 24.1.2013

Z výpisků Zdeňka Hübnera, učitele dějepisu:

„Byť i kolébka mých předků nebyla vždy stála na březích Vltavy, může rod náš jen s českým národem kvést a odpadnout.“
(Karel III. Schwarzenberg (*1824); podal návrh na vybudování Národního divadla v Praze)

„Dnes nejde pouze o udržování pravidelných vztahů na poli práva veřejného i soukromého. Dnes jde o vzkříšení a udržení právního citu... Stojíme na okraji propasti. Vždyť vi-

díme, že čím dále tím častěji je porušována stěžejní zásada všeho práva, zásada „pacta sunt servanda“, zásada zachování smluv a věrnosti danému slovu. Kdyby tyto poměry zavládly mezi jednotlivci, pak věru nevím, kam by se řítila naše kultura, pak nevím, by-li by ještě život snesitelným a důstojným svobodných lidí.“

... „Když vidím kolem sebe tolik sklíčenosti, tane mi mimoděk na myslí výrok mého praděda na českém sněmu... Tenkrát povstal můj praděd (Karel III. Schwarzenberg, 1871) a prohlásil, že on a všichni s ním stejně smýšlející jsou ochotni obětovat vše a bojovat za celistvost země české až do těch hrdel a statků. Nebyl příliš početný hlouček těch, kteří se tenkrát bez výhrady postavili za naše státní právo. Ale bylo jich právě dost, aby naše země rozdělena nebyla.“
(*promoční řeč 20.5.1938 pětadvacetiletého Františka Schwarzenberga - strýce Karla Schwarzenberga*)

„Pane presidente...“

Věrnost k Českému státu, který naši předkové pomáhali budovat a po tisíc let udržet, je pro nás povinností tak samozřejmou, že jsme se rozmýšleli ji výslovně zdůraznit. Považujeme za svou povinnost, uchovat dědictví svých otců...“

Vyslovujíc víru v lepší budoucnost, ujišťujeme, že jsme si vědomi svých zděděných povinností k vlasti a ke státu, který byl domovem našich předků a jehož stará práva jsme vždy chtěli a i dnes chceme hájit.“

(z *Prohlášení příslušníků historické šlechty, sepsaného Karlem Schwarzenbergem - otcem, 17.září 1938*)

„Slovný pane prezidente...“

Rody, které sdílely po staletí osudy českého národa a neodcizily se nikdy svému kmeni, musí i dnes být počítány k národu, jehož krev v jejich žilách koluje... Chceme se vždy a za všech okolností hlásiti k českému národu.“

(z *Prohlášení příslušníků historické šlechty, sepsaného Františkem Schwarzenbergem, září 1939*)

„Za okupace by pro Karla Schwarzenberga bylo jednoduché a pohodlné stát se říšským občanem, protože Schwarzenbergové mají někdy ze třináctého čtrnáctého století německý původ. Ale on formuloval ono Prohlášení příslušníků české šlechty, a když za ním pak Němci přišli a vyzvali ho, aby se přihlásil k Říši, řekl jim, že byl vždycky Čech, a tudíž i jeho žena a děti jsou Češi. A vyhodil je. Kněžna Antonie, původně princezna z rakouského Fürstenbergu, podle pamětníků mluvila za války s okupanty zásadně pouze česky.“

(Václav Rameš, ředitel Státního archivu v Třeboni)

„Ve velké srážce s Němci u Cerhonic svedl velký boj, ve kterém jsem ho posílil mužstvem těžkých kulometů. Má velké zásluhy o očistění tohoto kraje od okupantů a zachrá-

nění velkého množství vojenského válečného materiálu.“

(z *osvědčení majora Olšbauera pro Karla Schwarzenberga, 1947*)

„Na Orlíku se v osmačtyřicátém konaly potupné akce. Okolo celého nádvoří stály velké karikatury se starým knížetem. Pamatuju si jednu, kde nakopává žebráka a něco říká. Když jsem to vyprávěla doma tátovi, tak jsem dostala šileně vynadáno, co na takové svinstvo vůbec koukám.“ (*pamětnice*)

„Šlechta je zdegenerovaná v důsledku užívání práva první noci.“

(Miloš Zeman v *duelu na Primě, 2013*)

„Lid žádá zestátnění majetku latifundisty Schwarzenberga. Strana musí učinit vše, aby pozemková reforma byla dokončena ve prospěch státu a jižních Čech. Považujeme za zbytečné hledání jiné cesty než je zákon, který by se opíral o souhlas jihočeského lidu a který by znemožnil udržet tradice schwarzenberského rodu a zamezil vzestupu nového mocipána.“ (*Jihočeská pravda, 1947*)

„Schwarzenbergové z mladší větve byli Češi jako poleno. Historie to jasně potvrzuje. Jedinými kolaboranty na Orlíku byli někteří čeští úředníci, kteří se před válkou klaněli Schwarzenbergům, za války Němcům a po válce komunistům.“ (*Marek Šálek, 1990*)

„Pan Schwarzenberg je Rakušan, ne? Každý člověk se na to (=pověření ministrem zahraničí) díval s pootevřenou pusou. Myslím, že to je všeobecný názor v této zemi, žádné specifikum Václava Klause.“

(V.Klaus, prosinec 2006)

„Václav Havel chtěl po Čechách, aby v sobě budili to lepší a ušlechtilější ze své povahy. Václav Klaus je utvrzuje v jejich „čecháčkovství“, protože s „Čecháčky“ se dá výborně manipulovat, zvláště při volbách všeho druhu. Jeho „Čechácci“ mu rozumějí. Po větě o Karlu Schwarzenbergovi, která každého vzdělanějšího člověka pobouří svou úlisností, která však báječně šimrá „čecháčkovské“ předsudky, jistě popularita pana prezidenta o pár bodů stoupla. Karel Schwarzenberg je totiž Čech – ale Václav Klaus je Čecháček.“

(*literární historik M.C.Putna, LN 27.12.2006*)

„Ve schwarzenberských análech nenacházíme jediné postavy hodné zavržení. Vesměs povahy ušlechtilé, vynikající čestným smýšlením, pracovitostí, obětavostí, nezištností, kladoucí zájem celku nad svůj vlastní... Zdaž právě naše doba jest tak šťastna, že netřeba jí ohlížeti se po takových vzorech? Či úmyslně je přezírá a spíše ještě snižuje?“

(*Schwarzenberská ročenka, 1935*)

„Poctivost a vytrvalost. Nic jiného vám nemohu slíbit.“

(*George Washington, 1789*)

**ČEŠI, NEBOJTE SE UŽ
POCHYBNÝCH STRAŠIDEL**
rozhovor s Berndem Posseltem,
europoslancem a šéfem
Sudetoněmeckého landsmanšaftu

Jméno B. Posselta výrazně ovlivnilo kampaň před rozhodujícím kolem prezidentské volby. Od začátku odmítal jakkoliv vstupovat do české předvolební kampaně. Příznivci Miloše Zemana ho zneužili, aby voliče varovali před odevzdáním hlasu Karlu Schwarzenbergovi. B. Posselt před uzavřením volebních místností s novináři o Česku nechtěl mluvit, byl kampaň i volby velmi pečlivě sledoval. Během sčítání hlasů ale deníku Insider poskytl exkluzivní rozhovor:

Pane Posselte, stal jste se nechtěně klíčovou figurou českého předvolebního boje. Co tomu říkáte? Čekal jste to?

Neřekl bych zrovna klíčovou figurou... Udělali ze mě, takřikajíc, zlého muže, aniž bych k tomu jakkoliv osobně přispěl. Přitom je o mně známo, že bojuji za usmíření a porozumění. Je tudíž absurdní, že udělali zlého muže zrovna ze mě.

Osobně si to tedy neberete...

S tím se prostě musí žít, nesouvisí to s mou osobou, ale s funkcí, kterou zastávám. Při svých častých cestách do Česka přece vidím, že se ke mně mnozí lidé chovají velmi dobře, že jsou velmi otevření. Prostě se hledal někdo, kdo by se dal před volbami využít jako strašák, to je všechno.

Myslíte, že to je normální? Že je normální, že je hlavním strašákem před volbami zrovna sudetský Němec? Po všech těch letech, kdy se historici, politici, neziskové organizace i dobrovolníci z obou zemí snažili o normalizaci vztahů...

Vždycky říkám, že společným krajanem Čechů a sudetských Němců je Sigmund Freud. A ten tvrdil, že všechno potlačované vyplave na povrch, a to v nejhorší možný moment. A potlačovalo se toho bohužel velmi, velmi mnoho.

Teprve teď, a díky Bohu za to, se začíná česká společnost tímto tématem (poválečná historie spojená s odsunem sudetských Němců, pozn. red.) skutečně zabývat, začíná ho zpracovávat.

Měla jsem za to, že naše společná minulost je už dávno zpracovaná, že tahle kapitola je uzavřená...

Předvolební kampaň a i volební výsledek jasně ukazují, že tohle „zpracovávání“, vyrovnávání se s minulostí, je teprve na samém počátku. A že velkou část veřejnosti to vůbec nezasáhlo.

Jak to?

Před 10 nebo 15 lety nenašly podporu snahy Václava Havla, který se o vyrovnání s minulostí snažil. Tyhle snahy byly předčasně ukončeny. Jsem rád, že teď zase začínají, ale ztratili jsme strašně moc let, když jsme se tohle téma snažili zatlačit do pozadí.

Podívejte se – já často mluvím s českými politiky. A je to velmi zajímavé. Všichni vždycky

ky řeknou: Dějiny jsou věcí historiků a my o nich nechceme mluvit. Souhlasím, říkám ano, pojďme mluvit o budoucnosti, ta je – protože jsem evropským politikem – i mým nejmilejším tématem. Oni pak ale stejně skoro vždycky mluví jen o minulosti...

I to ukazuje, jak dlouho byla některá témata v České republice tabu. Jsou tabu dodnes, proto se teď s takovou intenzitou derou na povrch. Proto je pro mě ta předvolební debata v Česku, jakkoliv byla politováníhodná, vlastně pokrok a krok kupředu.

Myslíte, že zrovna volba prezidenta byla ten nejvhodnější moment, kdy minulost vytáhnout?

Už 22 let slýchám, že teď není ten správný moment. Pak tedy asi nikdy nebude ten správný moment. Jsem toho názoru, že politici mají před volbami říct svůj názor a pak si za ním taky stát. A po volbách říkat to samé.

Kým je pro vás Karel Schwarzenberg?

Karel Schwarzenberg je pro mě jednou z největších osobností Evropy. A to právě proto, že i o složitých tématech mluví věcně, čistě, s neuvěřitelnou odvahou. Nezastupuje ani názory sudetských Němců, ani ty velmi nacionálně smýšlejících Čechů.

Je zkrátka osvíceným Evropanem, který o věcech mluví na základě morálky, lidských práv a znalosti dějin. A říká věci, které říkal vždycky. Je s podivem, že veřejnost chce politiky, kteří nešvindují, říkají pravdu... a když to pak tak někdo udělá, je to zase špatně.

Když jste se dozvěděl, že první kolo vyhráli Zeman a Schwarzenberg, bylo vám hned jasné, že přijde řada na Benešovy dekrety?

Spíše jsem to nečekal. Ale připouštěl jsem, že to je možné. Znovu opakuji: To téma vypluje na povrch zas, třeba i za 10 nebo 20 let, pokud se s ním nevyrovnáme.

O vašem vztahu ke Karlovi Schwarzenbergovi jste se už zmínil, co váš vztah k Miloši Zemanovi?

Tak zaprvé, k panu Schwarzenbergovi žádný vztah nemám. Znám ho samozřejmě 30 let, protože jsem se už jako mladý člověk zasažoval o dodržování lidských práv za železnou oponou a on byl tehdy vzorem pro nás všechny. To on byl velkým bojovníkem za práva lidí, už tehdy jsem ho velmi obdivoval.

Má prostě velmi vysoké morální standardy, což dokázala i tahle předvolební kampaň. Je prostě příliš velkou osobností na to, aby mluvil tak, jak to chtějí ostatní slyšet. To zkrátka nemá zapotřebí.

A Miloš Zeman?

Víte, já jsem sudetský Němec, zakořeněný v Bavorsku. A sudetoněmecká a bavorská mentalita je velmi podobná té české.

Znám moc dobře takové osobnosti, jako je pan Zeman, i ze sudetoněmeckých kruhů, i z Bavorska. Je to určitý typ lidí, spjatý s venkovem, který často mění názory podle toho, jak se to hodí, jedná populárně a populisticky.

Je pravda, že na sudetské Němce Miloš Zeman zjevně názor změnil, soudě podle toho, co říkal na začátku devadesátých let. Popravdě řečeno myslím, že na ně vůbec žádný názor nemá. Je to prostě ten typ, který mluví, jak mu, lidově řečeno, zobák narostl. A tak taky jedná.

Ale upřímně: mně osobně je takový typ člověka z lidu mnohem sympatičtější než ten s nažehlenou fasádou, jako byl pan Klaus.

Jste tedy radši za Miloše Zemana než za Václava Klause?

Prezident Klaus, při všem respektu k jeho inteligenci, je velmi chytrý muž, ale také člověk s uhlaženými způsoby, u nějž však nevíte, co se za nimi skrývá. Se Zemanem se dá

pokračování na str. 12

AKTUALITY

BESEDY SE SNOUBENCI A NOVOMANŽELÝ
(víra není podmínkou)
od 10. ledna každou neděli
v 19 h. na faře

Téma:

- k čemu je manželství dobré
- rozdíl mezi mužem a ženou, čím se můžeme navzájem obdarovat
- zamilovanost a láska

- umění komunikace
- pravidla soužití (odpuštění, řešení sporů, hádek ...)
- soužití s rodiči (pravidla, výhody a úskalí)
- hospodaření s penězi
- trávení volného času
- výchova dětí
- obsah manželského slibu
- posílání manželů
- příprava na svatební obřad

Česká křesťanská akademie v Letohradě pořádá v sobotu 16. února v 19 hod. v evangelickém kostele **besedu s paní Petrou Procházkovou na téma: „Nemudrujeme, pomáháme“**. P. Procházková je známou novinářkou a humanitární pracovnící.

Česká křesťanská akademie v Letohradě pořádá v pátek 15. března v 19 hod. v evangelickém kostele **přednášku trapisty Karla Satorii: „Nakolik rozumíme Bohu?“**

Předvelikonoční duchovní obnovu v sobotu 16. března povede Karel Satoria. Od 9.30 do 12 hod. ve skautské chalupě na Kunčících.

Teatr Vítí Marčíka: „Moravské pašije“ v úterý 19.3. v 19 h. v Orlovně na Orlici.

Promítací úterky v Restaurace Nový Dvůr: 5.2. v 17 h. „Ze Sněžníku k Dunaji po řece Moravě“

12.2. v 17 h. „Letohradská ročenka 2009“

19.2. v 17 h. „Pět dnů v Alpách“

26.2. v 17 h. „Letohradská ročenka 2012“

Kino: V temnotě 13.2. v 19.30 h. Dům kultury

Hasičský bál

16.2. ve 20 h. Orlovna, Letohrad-Orlice

Cestopisná přednáška: „Centrální Asie“

19.2. v 18 h. - Knihovna

Povídání o mašinkách: Z historie vlakových pošt v okolí Kyšperka a Letohradu

20.2. v 18 h. - Knihovna

Divadelní soubor Lipka: Arnošt Juránek - Květ sakury

23.2. v 19 hd. - Orlovna, Letohrad-Orlice

Divadlo Rokoko: Vittorio Franceschi - Úsměv Dafně 26.2. v 19 h. - Dům kultury

V neděli 3. března v 15 h. vás zveme do orlického kostela na **vernisáž výstavy Jindřicha Štreita: LIDÉ HLUČÍNSKA**.

Výstava potrvá do konce března. Otevřeno každou nedělí od 9.45 do 12 hod. Jindy po domluvě na tel. 731 402 236.

Ke vzkříšení jsme vyprovodili

28.1. Ludvíka Stejskala 92 let

ZÁPIS Z FARNÍ RADY 23.ledna

Kostel Lukavice – v r. 2010 jsme nechali převést zvony a pořídili el. zvonění. Farní rada rozhodla zaplatit 50.000 Kč ze společné farní pokladny a lukaváci slíbili sehnat další peníze.

Celková cena činí 151.680 Kč.

Lukavičtí získali:

v r. 2010 55.500

v r. 2011 5.000

v r. 2012 16.300

v r. 2012 příspěvek od obce 10.000 Kč.

Potřebujeme ještě 14.880 Kč.

Při sbírkách o pouti a posvěcení v Lukavici lukavické poprosíme o příspěví. - Pan Doleček oznámil ukončení své služby kostelníka v srpnu tohoto roku. Hledáme dobrovolníka, který by v Lukavici kostelnickou službu převzal.

Financování farnosti – Výnosy ze sbírek jsou používány výhradně na potřeby farnosti. Vše se zasílá na jeden účet (pokud není vyhlášena sbírka na zvláštní účel) a z toho se hradí veškeré výdaje. Zakoupí-li soukromá osoba něco, co slouží farnosti, jsou jí podle předložené účtenky peníze proplaceny.

Adopce na dálku – pečujeme o 13 indických dětí. Připomeneme lidem možnost přispět, aby tyto děti mohly dostudovat. V každém kostele je umístěna pokladnička.

Farní les – zajistíme vyměření jeho hranic. Panu Paďouroví děkujeme za letitou péči a starost o les.

Setkání na faře:

29.1. varhaníci

30. 1. rodiče dětí 3. tříd

7.2. ti, kteří se starají o letohr. kostel

13.2. příslušující u stolování Večeře Páně

14.2. ti, kteří pečují o ostatní kostely

27.2. ti, kteří čtou z Písma při liturgii.

Přednášky: 16.2. Petra Procházková:

„Nemudrujeme, ale pomáháme“.

15.3. Karel Satoria:

„Nakolik rozumíme Bohu?“

Divadlo: 19.3. v 19 h. Teatr Vítí Marčíka: „Moravské pašije“ v Orlovně na Orlici.

Noc kostelů – letos zopakujeme ve farním kostele.

Farní rada příště 20.2. v 19. h. na faře.

zapsala: *Jana Skalická*

ÚNOR VE STREETU

Téma měsíce: **Šikana**

II. Turnaj v ping-pongu mezi nízkoprahy o jarních prázdninách. Vyhrazeno dětem a mládeži z NZDM Letohrad.

ZPRÁVY Z CHARITY

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA VE FARNOSTI

Tříkrálová sbírka 2013 se setkala opět s přijetím a úspěchem. V orlickoústeckém regionu se vykoledovalo celkem 1.943.681 Kč do 458 pokladniček. To se v takovém

rozsahu může podařit jen díky spolupráci řady subjektů a dobrovolníků. Oblastní charita je za tuto pomoc velmi vděčná a děkuje všem, kdo do sbírky přispěli.

V letohradské farnosti se vybralo celkem 263.242 Kč. Letohrad: 9 skupinek, 178.841 Kč; Lukavice: 11 sk., 42.564 Kč; Mistrovice: 5 sk., 29.864 Kč; Šedivec: 2 sk., 11.973 Kč. Děkujeme vám všem, kdo jste do sbírky přispěli. Děkujeme koledníkům a vedoucím skupinek. Děkujeme letohradským a mistrovickým skautům, Maruše Mikyskové, Valouchovým z Mistrovic, Hoffmannovým z Lukavice a Venclovým ze Šedivce, kteří nám pomáhají sbírku organizovat v místě bydliště. Je za tím hodně práce. Vážíme si vaší ochoty věnovat této akci svůj volný čas - shánět koledníky, jednat s úřady, vyplňovat dokumentaci...

65 % z vykoledovaných částky zůstává přímo Oblastní charitě Ústí n.O. Záměry použití těchto prostředků a přehled o vykoledovaných částkách v jednotlivých obcích naleznete na: www.uo.charita.cz.

za OCH: IM

JARNÍ SBÍRKA ŠATSTVA

v průjezdu fary (Letohrad, náměstí 57)

pátek 15. března: 14 - 17 hod.

sobota 16. března: 9 - 11 hod.

Pro Pobytové středisko v Kostelci n.O. přijmeme sezónní oblečení a obuv, kojenecké oblečení, látkové pleny, nepoškozené nádobí, látky do šicí dílny, ložní prádlo, pletací jehlice a vlnu, hry a knížky pro děti.

Pokaždé mně je trapně, když Charita děkuje dárcům Tříkrálové sbírky, koledníkům a všem, kteří pomáhali. Sbírkou přece není pro Charitu. To my občané máme děkovat Vám. Pracovnice a pracovníci Charity účelně hospodaří s našimi darovanými penězi potřebným. Díky Charitě jsou peníze poctivě a dobře využity. Charita je naší prodlouženou rukou, bez ní bychom byli bezruční, naše příspěvky by byly pouze almužnou.

My děkujeme Charitě a všem, kdo ke sbírce přispěli. Všem pracovníkům Charity děkujeme za jejich stálou, dobrou a obdivuhodnou službu.

Za občany: Václav Vacek, farář letohradský

HOSPODAŘENÍ FARNOSTI r. 2012

PŘÍJMY:

Sbírky pro farnost:	373 863 Kč
Sbírky na cizí účely:	
svatopetrský haléř	9 992
plošné pojištění	24 448
Charita	16 810
potřeby diecéze	9 031
bohoslovci	10 345
církevní školství	8 084
misie	15 342
setkání mládeže	1 008
Sbírky na cizí účely celkem:	95 060
SBÍRKY CELKEM:	468 923 Kč

Dary:

pro farnost	93 000
na opravu Kopečku	39 766
zahraniční dar na Kopeček	9 967
na el. zvonění v Lukavici var.s. 5678	26 300

DARY CELKEM 169 033 Kč

PŘÍSPĚVKY:

Oprava střeš Kopečku:

Pardubický kraj	200 000
Ministerstvo kultury	1 772 000
Město Letohrad	167 155

Oprava dveří kostela sv. Václava:

Město Letohrad	
z fondu regenerace	169 000

Oprava obrazů orlic. kříž. cesty:

Město Letohrad	27 500
<u>Pardubický kraj</u>	<u>110 000</u>

Oprava střeš sakristií Orlice

<u>Pardubický kraj</u>	<u>100 000</u>
------------------------	----------------

PŘÍSPĚVKY CELKEM: 2 545 655 Kč

Úroky: 2 385 Kč

Nájemné 6 323 Kč

**Prodej pozemku,
plechu ze střešy 26 165 Kč**

PŘÍJMY CELKEM: 3 218 484 Kč

VÝDAJE:

Odeslané sbírky	94 970
Fond solidarity	33 410
Dary biskupství – na pastorační asistenty	4 902
Mzdy	12 220
Výdaje na bohoslužby	22 200
Oprava střešy Kopečku	2 356 442
Oprava dveří kostel sv. Václava	169 000
Obrazy křížové cesty Orlice	137 500
Oprava střeš sakristie Orlice	132 235
Opravy ostatní	
a revize zabezpeč. zařízení	50 696
doplatek židle do orlic. kostela	48 000
Malé opravy a režie	184 633
<u>Daň z nemovitosti a převodu</u>	<u>2 508</u>

VÝDAJE CELKEM: 3 248 716 Kč

Stav k 1.1.2012 812 300 Kč

Stav k 1.1.2013 782 068 Kč

Z toho účelově vázáno:

na osvětlení mistrovic. kostela	10 000
na opravu parkánu Kunčice	8 000
na křížovou cestu Orlice	5 000
na opravu orlického kostela	36 500 Kč

V lednu 2013 byla odeslána:

- sbírka na Charitu z r. 2012	16 810 Kč
- doplatek příspěvku na pastorační asistenty za r. 2012	20 562 Kč

Ceny oprav v r. 2012:

střešy kaple na Kopečku 2 356 442 Kč

Příspěvky (včetně 170 000 Kč, které nám

Město Letohrad přispěje v březnu) 2 309 155

Podíl farnosti 33 287

Střeš sakristie Orlice 132 235 Kč

Příspěvky 100 000

Podíl farnosti 32 235

Dveře kostela sv. Václava: 169 000 Kč

Celá oprava hrazena z příspěvku.

Obrazy kříž. cesty: 137 500 Kč

Celá oprava hrazena z příspěvku.

PLÁN OPRAV V R. 2013

Požádali jsme o příspěvky na opravu střeš ambítů na Kopečku, pátých dveří kostela sv. Václava a na restaurování dalších obrazů orlické křížové cesty. V Mistrovicích chceme opravit trámový a krytinu střeš věže, do které zatéká. Při jednom stavění lešení bychom rádi opravili i omítku věže. V Lukavici je třeba opravit potrhanou zeď u vchodu na kůr a její základy. Na Orlici jižní římsu lodi poničenou zatékáním a nasadit kříž na sanktusovou věžičku. /v

ADOPCE NA DÁLKU

Letohradská farnost podporuje z loňského ročníku sbírky „Adopce na dálku“ studium třinácti indických dětí. Od Silvie, podobně jako od ostatních, došel následující dopis:

Draží adoptivní rodiče,
doufám, že se máte dobře a že jste zdraví. Já i moje rodina jsme v pořádku a je tu teď krásně.

Právě mi skončily zkoušky, ve kterých se mi podařilo dosáhnout dobrých známek. Už teď se ale pilně učím na další testy, snad se mi i v nich bude díky Vaší podpoře dařit.

Hlavním důvodem k napsání tohoto dopisu jsou blížící se Vánoce. Velmi se na tyto svát-

ky těším a už odpočítávám jednotlivé dny do Nového roku. Ráda bych Vám popřála vše nejlepší o vánočních svátcích a také v příštím roce.

Celá moje rodina je Vám velmi vděčná za pomoc, kterou mi poskytlujete a za Vaši podporu v mém studiu.

Vaše milující dcera *Silvia Juza Nazareth*

Na další rok studia dětí můžete přispět ještě do poloviny března v kostelech v Letohradě, na Orlici, v Lukavici a Mistrovicích, na faře a v prodejně papírnictví na Charitě v Letohradě.

Děkujeme za Vaši podporu.

Martin Marcínčín

EKUMENICKÁ BOHOSLUŽBA

*Jak předstoupím před Hospodina?
S čím se mám sklonit před Bohem na výšině?
Mohu před něj předstoupit s obětmi zápalnými,
s ročními býčky? Cožpak má Hospodin
zalíbení v tisících beranů, v deseti tisících
potoků oleje? Což smím dát za svou nevěr-
nost svého prvorozence, v obět' za svůj hřích
plod svého lůna?*

*„Človče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co
od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával
právo, miloval milosrdenství a pokorně
chodil se svým Bohem.“ (Mi 6:6-8)*

Poslední lednovou neděli jsme slavili ekumenickou bohoslužbu. Letos ji připravili indiští křesťané. Začala výpovědí ženy utikající z vypáleného domu před pronásledovateli ... Tím, že v adopci na dálku podporujeme 13 indických dětí, se nás těžká situace pronásledovaných křesťanů ještě víc dotýká.

V evangeliu jsme četli o emauzských učednících. Nebylo jim příjemné, dívat se na ty, kteří se jako oni zachovali zbaběle, nezastali se svého Mistra. „Utečme, než začne pogrom na Ježíšovy učedníky.“

Ale Vzkříšený své učedníky vyhledal. A přivedl je vzájemně k sobě, vrátil je k apoštolům.

Vážíme si společné modlitby, nepokládáme ji za samozřejmost, vždyť my starší si pamatujeme, že jsme na bohoslužby nekatolíků nesměli. Vzpomínám si, jak začalo navštěvování bohoslužeb těch druhých křesťanů – při pohřbech. Z úcty k sousedovi, ke zbožnému a dobrému člověku a křesťanu se lidé odvážili vstoupit do evangelického kostela „na vlastní nebezpečí“. Způsobil to Duch Ježíšův? Nazaretský netřídil lidi podle toho, zda je někdo žid, samařan nebo pohan, muž nebo žena, zdravý či nemocný ...

Dnes nám už ve společné modlitbě s jinými křesťany nic nebrání. Zatím ale vzdorujeme Duchu božímu, který nás všechny zve k Ježíšově hostině. Až dorosteme, budeme snad připraveni jít s Ježíšovým pokojem i k lidem jiných náboženství a bránit jakkoliv nespravedlivě pronásledované. Řada našich světců a mučedníků tak činila. /v

„Prostě jen existujeme. Jako třeba zajáci nebo jeleni. Česká šlechta se přičiněním nacistů a pak komunistů propadla až do sociálního suterénu... Rušení titulů zdá se nám bezpředmětné, stejně jako by připadalo zbytečné rušit zajícům uši či je znovu obnovovat, když se s ušima narodili. Ostatně i neblahé kádrové komise náš původ uznávaly; stačí nám proto, aby se svoboda projevu ustálila natolik, aby každý mohl nazvat zajíce zajícem, hraběte hrabětem či kejklíře kejklířem, aniž by k tomu potřeboval administrativní povolovací dekret...“

Radslav Kinský (1928-2008)

ŘIDIČI DEJ SI POZOR!

Tomáš se podíval ještě jednou na tachometr právě ve chvíli, kdy ho zachytil radar. Nestihl už zpomalit. 78 km/h přes obec. Bylo to už potřetí, co ho tento rok chytily. „Co tu zase k čertu děláš?“

Policajt, který ho zastavil, vystoupil z auta a s blokem v ruce pomalu přicházel k Tomášovu autu...

„Je to Karel, nebo není?“ Uniforma ho trochu změnila, ale opravdu byl to Karel z kostela. Tomáš se vtiskl hlouběji do své sedačky. Bylo to horší než obvykle. Známy policajt z kostela, chytil známého z toho stejného kostela.

„Ahoj Karle. To je sranda, že se zase vidíme.“ „Ahoj Tomáši.“ Karel se neusmál.

„Vidím, že jsi mě zase chytil, když jsem pospíchal domů, abych viděl svou ženu a děti.“

„Ano, je to tak.“ Policajt Karel se nezdál být svůj.

„Poslední dny jsem odcházel z kanceláře a už jsem byl v myšlenkách na zítřejším rodinném výletě, proto jsem tak pospíchal. Kolik jsi mi naměřil?“

„Sedmdesát“.

„Ale Karle, počkej chvíli. Když jsem Tě uviděl, hned jsem se podíval na tachometr. Myslí, že jsem jel jen 60 km/h“.

Tomáš se snažil při každé další pokutě víc a víc smlouvat. Celý nervózní se díval na svou přístrojovou desku.

Karel psal něco usilovně do bloku.

Proč nechce vidět řidičák a papíry od auta, tak jako vždycky, pomyslel si Tomáš. Nedočkavě povídal dál: „Pořád je to na tvém rozhodnutí, Karle. Určitě jsem porušil dopravní předpisy, ale nemohl bys pro tentokrát přivřít očko?“

Karel psal dál, potom vytrhl papír z bloku a dal ho Tomášovi. „Děkuji“, sarkasticky poznamenal Tomáš, nedokázal skrýt ve svém hlase zklamání. Bez jediného slova se Karel otočil a vracel se zpátky ke svému služebnímu vozu.

Tomáš čekal a pozoroval ho ve zpětném zrcátku. Potom otevřel složený kus papíru a byl zvědavý, kolik ho ten přestupek bude stát. To je vtip? Nebyl to žádný pokutový blok.

A potom začal Tomáš číst: „Milý Tomáši, měl

jsem malou dceru. Když jí bylo pět, zemřela při dopravní nehodě. Jednoduše řečeno, ten chlap, který ji srazil, byl zkušený řidič, ale jel moc rychle. Dostal pokutu, měl soud a potom tři měsíce v lochu a potom byl ten muž zase volný. Volný, aby mohl obejmout své dvě dcery, které měl.

Já jsem měl jen jednu. Budu muset čekat až jí budu moci znovu obejmout v nebi. Tisíckrát jsem se pokoušel tomu muži odpustit. Možná, že jsem to i dokázal, ale na ní musím myslet stále, dokud budu naživu. I teď.

Dávej si prosím za volantem pozor, pospíchej pomalu, Tomáši.

Můj syn je to jediné, co mi ještě zbylo.

Zdravím Tě, Karel.“

Tomáš se otočil a viděl Karla odcházet. Ten se znovu vracel k policejnímu autu, nastartoval a odjel. Tomáš se na něho upřeně díval, dokud mu nezmizel z očí. Až po několika minutách se pomalu rozjel směrem domů. Cestou poctivě dodržoval předepsanou rychlost, byl ostražitější a na přechodech pro chodce poctivě pouště chodce. Uvědomil si, že najednou dělá věci, na které nebyl zvyklý. V duchu se modlil a prosil o odpuštění, a když přišel domů, objal svojí překvapenou ženu i obě dcery pevným stiskem.

autor neznámý

Závratné pomyšlení

„Je to závratné pomyšlení,“ pravil dr. Hejnic, obcházeje vzrušeně kolem stolu. „Představte si to: já pamatuji svého pradědečka a můj pradědeček pamatoval robotu. A nyní, kdyby moji pravnucci, které předpokládám, jednou pamatovali mne, tak by někdy ve vzdálené budoucnosti mohli svým vrstevníkům i potomkům podat autentickou zprávu o tom, co vyprávěl můj pradědeček o robotě. A to už by bylo v roce... počkejte...“

„To by mohlo být klidně kolem roku tak 2050.“

„Nebo i později, proč ne později? Uvažme průměrnou délku lidského života.“

„Délka lidského věku se neustále prodlužuje.“

„Ano. Vezměte tedy generaci. Kolik se počítá jedna generace?“

„Na generaci, co já vím, se vždycky počítávalo pětadvacet let.“

„To není moc,“ zamyslel se dr. Hejnic. „Uvažte, že v dnešní době se lidé později žení a dávají. Myslím, že nechybíme, když na jednu generaci budeme počítat řekněme třicet let.“

„Dobře, ale to se hůř počítá. Při pětadvaceti případnou přesně čtyři generace na století.“

„To nevadí, tak si můžeme vzít k ruce papír.

Dovolíte, já si tady vytrhnu? – Tak tady máte, tohle je pradědeček. Narozen roku 1838 a zemřel počkejte – v sedmadvadesáti. A já, mě zaneseme tadyhle – já ho pamatuju. A dobře, jako kluk. Dejme tomu, že se dočkám roku dva tisíce. To je možné snad, ne?“

„Pochopitelně,“ řekl jsem.

„Prosím. A teď ten pravnucci. Proč by se nedožil takové osmdesátky? To už bude zas lékařská péče dokonalejší, a všechno. Výživa, psychologie, pediatrie. Tedy proč ne?“

„Gerontologie.“

„Ano, i gerontologie, vidíte. Tak to jsme už u roku kolik? Dva tisíce – osm – set.“

„Ne, osmdesát – ta osmička patří o jedno místo dál.“

„Máte pravdu, promiňte, to jsem se přepsal. Ovšem to je teprve pravnucci! A nyní si představte, že také on by o tom hovořil se svými vnuky. Není to fantastické? Tyhle věci se pořád podceňují, ale tady vidíte, jaká je nesmírná síla a řekl bych vydatnost ústní tradice.“

„To je skutečně fantastické,“ musel jsem přiznat. „A co říkal váš pradědeček o robotě pane doktore?“

„Takhle vždycky seděl, víte, a říkával: Roboty? Jéjéj!“

Emanuel Frynta „Závratné pomyšlení“

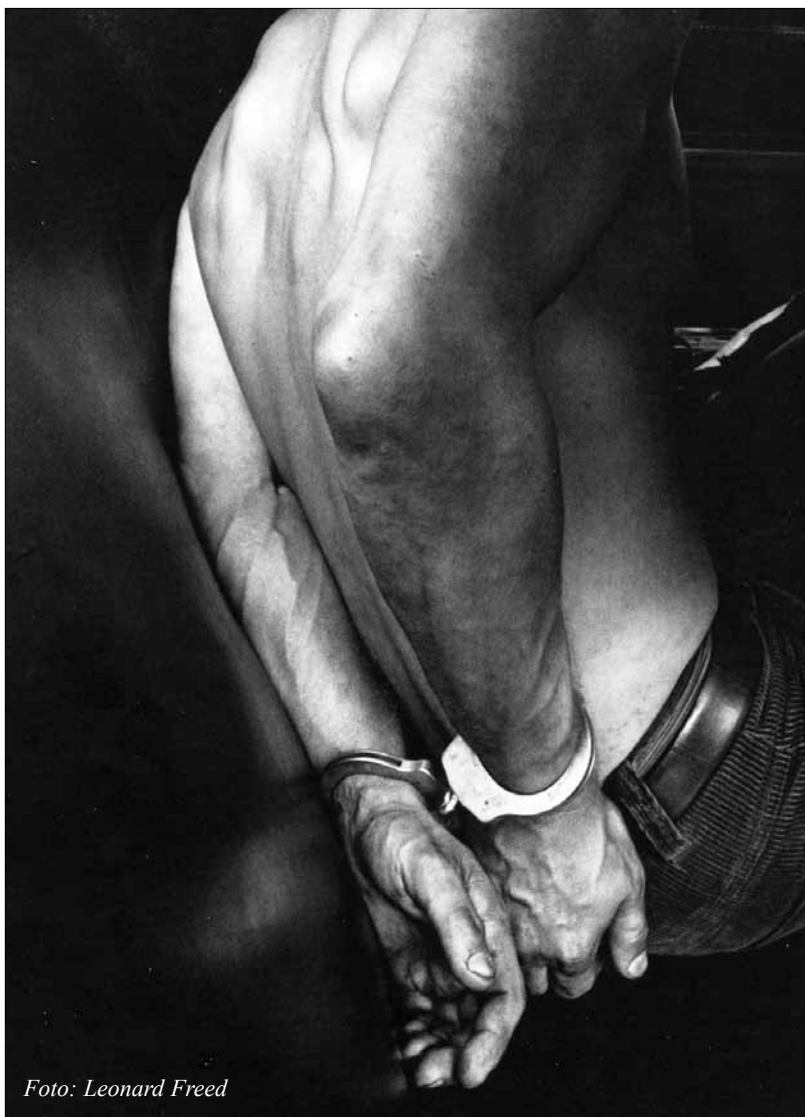

Foto: Leonard Freed

NASLOUCHAT JE VÍC NEŽ POSLOUCHAT

„Máme-li přežít jako jedinci i jako druh, musíme přestat žít bohatě navenek a chudě uvnitř, a začít žít naopak bohatě uvnitř a skromně navenek,“ říká Jaroslav Maxmilián Kašparů.

Kým jste spíš – psychiatrem, teologem, učitelem, spisovatelem?

Snažím se být tím, kým mám právé v tu chvíli být. A vším jsem rád. Velikým dobrodružstvím je v mé práci právě ono přesměrovávání rolí. Jako lékař musím uvažovat diferencially diagnosticky, jako pedagog didakticky, jako kazatel kerygmaticky-homileticky.

Disponujete určitým komediálním nadáním, které rád používáte při svých promluvách. Je to vaše osobní terapie po dnech, kdy posloucháte složité lidské osudy?

Pokud jde o moje řeckně veselejší nedělní kázání, předsevzal jsem si vracet do společenství věřících více zdravé víry a radosti. K tomu je vhodná špetka humoru. Ten do církve totiž neoddělitelně patří, ale nějak se z ní za ta staletí vytratil. A co se týká šíření humoru mimo chrámové prostory, opravdu jde o jeden z mých způsobů odreagování. Mezi moje rehabilitačně odlehčující koničky patří především ochotnické divadlo v rodné Žirovnici. A paní režisérka dobře ví, že role pro mne musí být každoročně živá a komická.

Vaše profesní kariéra má svou váhu. Možná tomu však nemuselo tak být, kdyby vaše manželka nedala vaší kariéře přednost před tou svojí, neboť i ona měla velké předpoklady.

Jak na to nahlížíte jako muž, jako manžel?

Moje manželka, na rozdíl ode mne, vystudovala jednu vysokou školu, ale její kariérní úspěchy jsou větší než ty moje. Vybuodovala krásný domov pro celou rodinu a příkladně vychovávala naše děti. A to jí může závidět leckterá univerzitní profesorka.

Kdo si přečetl některou z vašich knih „lehčího“ žánru, mám na mysli třeba Malý kompas víry nebo Sedmero zastavení u klíčové dírky, poznal, že na život nahlížíte s nadhledem a humorem sobě vlastním. Řekněte ale upřímně, jdou všechny životní situace řešit s humorem?

Nejdou. V životě existují situace, které se musí proplakat a probolet. Řešit je chemicky prostřednictvím psychofarmak není vždy zdravé a osvobozující. V lidském životě jsou momenty, které lépe a rychleji vyléčí slzy než chemie. Nestydíme se za svůj pláč. Na druhé straně nadhled doporučuji. Kdo má nadhled, má často i vhled a přehled. Což je lepší než do věcí nevidět.

Je smích opravdu lékařem? Zvlášť ve vašem oboru?

Není smích jako smích. Známe řadu jeho forem. Od hurónského přes cynický, ironický, potměšilý, jízlivý až k sarkastickému a vynucenému. Jen jeden z nich je léčivý. Ten upřímný.

Asi je vám ku prospěchu, že jste nejen lékař, ale i teolog a terciář premonstrátského řádu.

Zdravá, nepokřivená víra a vzdělání jsou ku prospěchu vždy a každému. Umožňují širší záběr pohledu na člověka, na jeho stránku tělesnou, duševní, duchovní a sociální. Člověk je bytost mnohovrstevná, a má-li mu být pomoci v jeho trápení, musí být nahlížen ze všech možných aspektů.

Nezdráhají se někteří pacienti přijít do vaší ordinace proto, že ji máte v kostele v Pelhřimově?

Většina mých klientů, ani neví, že jsem katolický diakon. A jiní ke mně chodí právě proto, že jím jsem. Pouze jednou za celé roky, co mám lékařskou ordinaci právě v kostele, tam odmítl přijít jeden mladík. Důvodem bylo, že se hlásil k satanismu.

Proč se stále ještě lidé stydí jít k psychiatrovi vyhledat pomoc? Proto, že by se jim jiní lidé mohli smát, že byli u „cvokaře“? Je paradoxní, že se lidí v naší zemi považují za vzdělané, kulturní a tolerantní občany, ale na druhé straně stále ještě považují psychiatry za povoláním postižené podivíny a duševně nemocné za méněcenné jedince. Je to smutné, ale je to tak. Přesto je situace již o něco lepší než před čtyřiceti roky, kdy jsem s psychiatrií začínal.

Co je ve vašich profesích důležitější? Umět naslouchat, nebo umět správně promluvit?

Obojí. Jak kdy. Naslouchat je více než poslouchat. Posloucháme ušima, nasloucháme srdcem. A lidé víc potřebují otevřené srdce toho druhého než jen jeho nastavené uši. Mimo to – jazyk máme jen jeden a uši dvě. Znamená to, abychom více naslouchali, než mluvili. A pokud už mluvit musíme, je důležité, jak říká básník Antonín Sova, „najít pravé slovo v pravý čas a uzdravit jím k smrti smutnou duši...“

Co dělá psychiatr, když je ouzko jemu?

Není každý člověk psychiatrem, ale každý psychiatr je člověkem. Jedná tedy tak, jak jednají jiní lidé. Pokud to neřeší přes své přátele, restauraci, konička nebo jinou, speciálně vlastní cestou, předepíše si léky sám nebo navštíví kolegu. Ale zatím u mne žádný psychiatr co by pacient nebyl a ani já jsem žádného kolegu nenavštívil.

Vzhledem k tomu, že máte vystudovanou teologii a jste členem premonstrátského řádu, předpokládám, že jste věřící člověk. Pomáhá vám víra v Boha i ve vaší psychiatrické praxi?

Mít vystudovanou teologii ještě neznamená být věřícím člověkem. Být členem premonstrátského řádu víru v Boha naopak předpokládá. Již v jedné z předchozích odpovědí

jsem se zmínil o tom, že zdravá, nepokřivená víra je k prospěchu vždy a každému. Rozšiřuje jednu z přirozených dimenzí lidské existence a umožňuje vidět člověka nejen materialistickým objektivem. Na druhé straně musí věřící lékař zásadně respektovat světonázor nebo vyznání svého pacienta a svoje vlastní postoje vycházející z jeho víry mu nesmí vnucovat.

Když byste se měl jako psychiatr podívat na biblické příběhy Starého zákona, jakou diagnózu byste mu dal?

Starý zákon je soubor obsahující třicet devět moudrých knih s velkým počtem příběhů. Diagnostikovat moudrost je obtížné, protože ona sama o sobě je uzdravující silou a její příběhy jsou návodem pro život. Proto se také biblických příběhů používá pod pojmy biblioterapie jako účinné součásti léčby a rehabilitace duševně nemocných. Pro zdravého člověka jsou biblické příběhy naopak jedinečnou prevencí.

A jakou diagnózu byste dal dnešku? Změnilo se od dob Starého zákona vůbec něco?

Ano změnilo. Uvedu jen dva příklady za mnohé. Změnil se počet slov. Pythagorův zákon se skládá ze čtyřia dvaceti slov, Archimédův ze šedesáti šesti slov, Boží zákon Desatera ze sto sedmdesáti devíti slov a zákon Evropské unie o mezistátním prodeji zelí už z dvaceti šesti tisíc devíti set jedenácti slov. Zde řečené bude ovšem trochu metaforické. Pokud starozákonní židovský národ tančil kolem jednoho Zlatého telete, tančíme my už kolem jednoho telecího stáda.

V čem tedy vidí člověk Max Kašparů naději pro lidstvo a v čem jeho zkázu?

Vážným druhem moderní duševní chudoby je neznalost pravdy o sobě samém. Současný člověk je obětí diktatury relativismu, a tudíž neschopný rozpoznat smysl, význam a vliv jakéhokoli prorockého hlasu. Člověk se redukuje na vlastní zážitky, pudy, emoce a afekty, které mu jsou chytře podsouvány jako hlavní měřítko šťastného života. V první řadě se musíme osvobodit od této biochemické a hormonální gnoseologie, která člověka omezuje na pouhý jeden rozměr neodpovídající jeho důstojnosti a významu. Máme-li přežít jako jedinci i jako druh, musíme přestat žít bohatě navenek a chudě uvnitř, ale začít žít naopak bohatě uvnitř a skromně navenek.

Kým by měl člověk být?

Nemám rád hloupou, prázdnou, ale stále se opakující floskuli, aby člověk byl sám sebou, ale ani ona ovšem neznamená, že by zloděj měl zůstat zlodějem, lhář lhářem a hlupák hlupákem. Na otázku kým by měl člověk být, dal všeobecně známou odpověď už kdysi Jan Werich. K jeho vtipné definici bych si dovolil dodat dvě myšlenky z Nového zákona. Člověk by neměl dělat druhému, to, co sám nemá rád, a měl by být každému vším. Plakat s plačícími, radovat se s radujícími. Měl by umět rozlišovat mezi dobrem a zlem, krásou a ošklivostí, pravdou a lží. A nikdy neztrácet smysl pro humor.

Pavel Sršeň, Rozhlas č.41/2012

KYVADLO SE VRACÍ K PŘÍRODĚ

řiká skaut, biolog, teolog, kněz a přednosta Ústavu etiky 3. lékařské fakulty Karlovy univerzity Marek Vácha – Orko

Jsi biolog a zároveň teolog. To není tak běžná kombinace, jak se to stalo?

Myslím si, že ten konflikt je do značné míry přestřelený, vnímám to spíš jako dědictví 40 let bolševismu. Pro mě je svět jen jeden.

Říkáš, že je tu jeden svět a více pohledů na něj, ale není to tak, že se to v tobě někdy sváří biolog a teolog?

Právě že ne. Vědět, té molekulární genetiky, se podařilo rozšroubovat člověka na součástky, na jednotlivé geny atd. Tohle udělá věda. Filozofie a teologie se to celé snaží dát dohromady a ptá se, jaký to má smysl. Pokládá si otázky proč. To jsou otázky, které biologa netrápí, toho zajímá jen jak. Filozofie a teologie se snaží zjistit, jak se to rýmuje, co mi to chce říct, co mi to dělá. U obrazů, co tu máme na stěně (byly to akty, pozn. ed.), by biolog zkoumal, jak jsou staré, jakou technikou se fotily apod. Ale co to se mnou udělá, jak mě to osloví, jestli to je součástí mého příběhu – to už je otázka pro filozofa nebo teologa.

Kromě všeho, co jsem vyjmenoval, jsi ještě katolický kněz. Máš farnost na Jižní Moravě a jsi kaplan u sv. Salvátora. V čem spočívá povolání kněze pro tebe a naplňuje tě to nějakým způsobem?

Je to práce, kterou považuji za velmi užitečnou. Smysluplnou, by se dnes řeklo. A baví mě to. Tečka.

Máš pocit, že víra je něco, o čem se dá mluvit, dá se někomu předat a způsobit, že ten člověk začne věřit?

Ne. Kněz může maximálně fungovat jako katalyzátor. Já si myslím, že moje role na tomto světě je, abych nezavazal.

Ještě bych se vrátil k té církvi. Zdá se, v české společnosti ztrácí popularitu. Česká společnost je velice ateistická.

Já si nemyslím, že by byla vina tolik na straně české společnosti. Jestli v roce 2012, to znamená 23 let po revoluci, vládne to, čemu Tomáš Halík říká náboženský analfabetismus nebo náboženská ngramotnost, a že se nevěřící člověk dozvídá nejkurióznější představy, čemu ti katolíci věří, tak si myslím, že vina není ani tolik na straně té ateistické většiny, ale do značné míry v tom, že my nejsme schopní říct, čemu věříme a proč. Ty programy si děláme jen pro sebe a asi by stálo za to otevřít okna a začít komunikovat se světem. **Máš nějaký recept na to, co by měla církev dělat, aby se začlenila do společnosti?**

My kněží nebo my věřící bychom měli být experti na radost ze života. Mám na

to jedno přirovnání, které vymyslel můj kamarád: „To máte jako s Českou filharmonií, která má obrovské průšvihy, problémy s tím, kdo ji bude vést atd., ale když hrajou, tak je to geniální.“ Já si myslím, že taková by měla být i církev. Věřící by měli být odborníci na radost ze života, odborníci na to, že život má smysl.

Církev je společenství, které má tradici 2000 let. Skauting je tu 100 let. Máš pocit, že tradice je dobrá, nebo je někdy na překážku?

Já v tom vidím fantastické paralely. Doufám, že se nikoho nedotknu. Když byl rok 1990 a všechno se začalo obnovovat, některé řady „dojely“ na to, že v nich byli kněží vysvěcení roku 1946, kteří za totality žili jako faráři. A v devadesátých letech se v čelním nárazu střetli s mladými kluky, kteří do toho řádu chtěli jít, a naprosto si neporozuměli. Na skautských setkáních v devadesátých letech, která vy asi nepamätujete, to bylo úplně stejné. Tam byli na jedné straně ti zasloužilí starci, kteří zažili svojsíkovský skauting a říkali: „My jsme ti praví skauti“, ale čtyřicet let nic nedělali. Pak tam byli vedoucí různých tomů, svazarmů a turistáků, kteří sice neměli tu apoštolskou posloupnost od Svojsíka, ale zase vedli oddíly a vedli je velmi dobře. A ty dvě generace nebyly schopné najít

společnou řeč nebo se nějak domluvit.

Ti staří říkali, „Vy jste ti moderní, liberálové“. A ti mladí zase: „Ale vám už ujel vlak“.

To je dobrá diagnóza. Máš nějaké řešení, jak navázat dialog mezi generacemi?

Já si myslím, že tohle už máme za sebou. Dnes skauting funguje poměrně dobře, máme velmi dobré lesní školy. Dorostla nová generace a já o budoucnost skautingu nemám strach. Ale chci velmi nahlas říct, že na konci devadesátých let byly velké obavy, nebo jsem to tak alespoň vnímal, jak dál ve skautském programu. Protože se zjistilo, že

mládež zajímají počítače a elektronika, a na jednu už je nebaví uzlování a podobně. Tak jestli by se s tím nemělo něco dělat. Myslím, že v roce 2012 jsme zjistili, že ne. Že to kyvadlo se zase vrací zpátky do té přírody. To je fascinující. Já už jsem starý člověk, pamatuji osmdesátá léta, kdy začínalo ČSOP a ochrana přírody a většinová společnost říkala, vy jste blázni. Přece člověk je nevyčleřitelně sobecký a není možné, aby něco jako ochrana přírody fungovala. Když si člověk může vybrat mezi svým užitekem a ochranou přírody, tak si vždy zvolí svůj užitek. Když si budu moct koupit dvě stejné kávy, jednu draž a jednu laciněji, tak vždy koupím tu lacinější. Ale teď tu máme strany zelených, máme tu fair trade, máme opravdu tu situaci, kdy si můžu koupit dvě kávy, a já si koupím tu dražší. A ten objem pořád narůstá. Tady se zdá, že sázka na sobectví nevyšla, a zase se vracíme zpátky k přírodě. Hana Librová může říkat ti pestří a ti zelení. Ti zelení, to jsou aktivisti, a ti pestří, to jsme v zásadě my. Woodcraft, skauti, lidi vyznávající alternativní životní styl. A najednou existuje ohromně zajímavá skupina lidí, kteří rezignují na vydělávání peněz nebo na dobrou práci ve městě. Jdou na vesnici a vedou skauty nebo místní divadelní kroužek. Ona učí v mateřské škole, on tam třeba taky učí. Nemají moc peněz, ale žijí v zásadě šťastným způsobem života.

Přijde mi, že tím, co teď říkáš, jsi definoval takový pilíř skautingu do budoucna, který by se neměl zborstit. Máš pocit, že jsou tu ještě nějaké další pilíře?

Myslím si, že určitě ano. Než jsem sem šel, rozklíkl jsem si skautské zákony, abych si je trochu osvěžil. Je zajímavé, jak jsou definované pozitivně. Jak je v nich člověk otevřený ven. Budu prospěšný druhým lidem a budu ochraňovat slabé. Musím si všimnout prospěšných a musím si všimnout slabých. Budu ochráncem přírody a cenných výtvarů lidských. Budu přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta. Čistý v myšlení, slovech a skutcích. Já si myslím, že je to velice pozitivně obrácené nave-

nek.

Já zrovna nedávno narazil v nějaké debatě, jak se někdo rozčiloval, že to nechápe. Vezměme si třeba: Budu poslušný rodičů, představených a vůdců. V čem třeba spatřuješ hodnotu tohoto zákona pro dnešní dobu?

Určitý čas svého života jsem strávil na studiích v Belgii a Francii. V devadesátých letech jsme se tam setkali i s tím stylem výchovy, kdy si dítě může dělat, co chce, a mně se zdálo, že to nefunguje. Já nejsem rodič, nemám děti, takže jen teoretizuji, ale přijde mi, že do určitého věku je ta poslušnost neobyčejně dobrá. Jsem dobrý

vůdce pouze tehdy, pokud jsem byl a jsem zvyklý poslouchat a být ukázněný.

Jedna věc na tom zákonu mi přijde velmi dobrá – teď mluvím pro věřící. My jsme fascinováni vlastním hříchem. To člověk slyší z těch zpovědí u Salvátora. Někdy mám dojem, že kroužíme jako letadla nad letištěm kolem sebe a přemýšlíme, co jsme udělali špatného. Víme, že je to špatně, že bychom to dělat neměli a že bychom to měli napravit, ale že to nejde. Zatímco má člověk mysllet na druhé lidi, musí vyjít ze sebe. Tohle je řešení. Hřích je mnohem víc to, že nevyužívám to dobré, co ve mně je. Ty poklady, který každý z nás v sobě má. Ty perly nedáváme dál. Dobré vlastnosti, které má v sobě každý člověk, nevytahuje ze své pokladnice a nedává druhým lidem. Místo toho jen přemýšlí o sobě, o tom, co děláme špatně. Z duchovní hodnoty se mi stává boj proti hříchu, což si myslím, že je špatně. V tom mi skautský zákon přijde dobrý.

Jací jsou vlastně podle tebe dnes mladí lidé? Jsou jiní než před dvaceti lety?

Myslím si, že na rozdíl od mé generace byly všechny děti, které jsem kdy učil – asi jsem na to měl štěstí – velmi inteligentní, velmi hezké, plně ideálů a oproti naší generaci daleko sebevědomější.

Už se dokázaly nadechnout, umí jazyky, jezdí po světě, jak se jim zachce. Jsou schopné formulovat své názory. Takže v tomhle smyslu si myslím, že je to výborné. V čem si myslím, že to až tak výborné není, je vůle.

Máme spoustu ideálů, ale nejsme schopni je naplnit, protože nejsme zvyklí na sobě pracovat. To skautské pravidlo udělat alespoň jednou za den dobrý skutek nebo třeba si alespoň jednou za den něco odepřít, to je neuvěřitelně dobrá věc. Myslím si, že

máme trochu problém s tím, že když o něco usilujeme, je třeba zatnout zuby a jít za tím.

Ty sám tomu říkáš prosekávání pěšin ky vlastním směrem. Máš pocit, že tomu skauting pomáhá? Kdyby ses podíval sám na sebe, je něco, co v tobě skauting zanechal?

Pro mě osobně to bylo naprosto klíčové a zásadní. Naprosto! Pokud vedete nějaký skautský oddíl a máte někdy pocit, že je to na nic, pak pro vás mám jeden zážitek. Strávil jsem půl roku v klášteře ve Francii. V dost přísném klášteře, kde se mlčí, a ten

půlrok se tam jenom modlí a pracuje. Je to fyzicky tvrdá práce na poli a šíleně dlouhé hodiny v kapli. A mně se tam najednou začaly vracet sny z mládí, věci, které jsem dávno zapomněl. Sny z našich táborů, kdy jsem byl ještě malý piškot. Ty věci, které jsou někde v našem mozku uloženy a najednou probublají nahoru. Takže jsem si najednou uvědomil – a taky jsem to svým skautským vedoucím řekl a napsal, když jsem se vrátil – jak jsou to pro můj život důležité lidi.

Jaký by podle tebe měl být skauting za deset let?

Kdybych měl odpovědět tak, jak je ta otázka myšlena, tak si myslím, že by se určitě neměl vzdávat těch dvou věcí, o kterých jsme

tu dnes mluvili. Vztahu ke kamarádům, k druhým lidem, přátelství, dobré vůle a podobně. To za první. A za druhé by se nikdy neměl vzdávat přírody. Kempování, táboření, vodáctví a pobyt v terénu. Tohle je jeho obrovská deviza a síla. Za deset let možná tyhle věci pochopíme ještě víc. Jak se říká: „Konec mnicha v klášteře začne ve chvíli, kdy se začne na něco těšit.“ Protože člověk se nesmí těšit, musí prožívat tuhle větinu.

Jediný čas, který mám. Takže možná místo plánování budoucnosti je lepší se soustředit na to, co děláme teď a tady, aby náš život byl k něčemu.

Miloš Říha, Skautský svět č.11/2012

„Prostě jen existujeme. Jako třeba zajíci nebo jeleni. Česká šlechta se přičiněním nacistů a pak komunistů propadla až do sociálního suterénu... Rušení titulů zdá se nám bezpředmětné, stejně jako by připadalo zbytečně rušit zajícům uši či je znovu obnovovat, když se s ušima narodili. Ostatně i neblahé kádrové komise náš původ uznávaly; stačí nám proto, aby se svoboda projevu ustálila natolik, aby každý mohl nazvat zajíce zajícem, hraběte hrabětem či kejklíře kejklířem, aniž by k tomu potřeboval administrativní povolovací dekret...“

„...Prostě jen existujeme. Jako třeba zajíci nebo jeleni. Česká šlechta se přičiněním nacistů a pak komunistů propadla až do sociálního suterénu... Rušení titulů zdá se nám bezpředmětné, stejně jako by připadalo zbytečně rušit zajícům uši či je znovu obnovovat, když se s ušima narodili. Ostatně i neblahé kádrové komise náš původ uznávaly; stačí nám proto, aby se svoboda projevu ustálila natolik, aby každý mohl nazvat zajíce zajícem, hraběte hrabětem či kejklíře kejklířem, aniž by k tomu potřeboval administrativní povolovací dekret...“

Radslav Kinský (1928-2008)

„Mnoho zmizelo během posledních dvou století. Bohužel nejen věci překonané, anachronické, ale také trvalé hodnoty, které bychom teď naléhavě potřebovali. Tyto hodnoty musejí být znovu hledány a uváděny do našeho myšlení a jednání. Proto se musí lidé mnoho učit v dějinách a z nich znovu vybírat již existující poklady zkušeností. Jsem přesvědčen, že my, ze starých rodin, bychom při tom mohli účinně pomáhat, i když nás k tomu nikdo oficiálně nevyzývá.“

*Arnošt Waldstein (*1923).*

„Já dělám svou povinnost. A neudělám nic, co by nebylo v souladu s vírou, řádem a mravností. A těch nemravností se dělá tolik, dennodenně a na každém kroku... A lidi si ani neuvědomují, že je to nemravné, protože o mravnosti a nemravnosti nikdy nic neslyšeli. A jsou to páni velice vysoko nahoře. A nikdy neuvažovali, co je mravné a co je nemravné. Mrav se totiž nedá definovat. Definujte mravy! To se nedá.“

*Josef Kinský (*1913)*

„Maruško, jak jste se měli o Vánocích?“

„Představ si, svezla jsem se i traktorem.“

„Jak to?“ „Nechali jsme si udělat králíkárnou a nabídl jsem manželovi, že ji přivezu.“

Traktor jede pomalu, užila jsem si i krásu naší krajiny...“

„Jak stihnete ve vaší firmě ještě pečovat o králíky?“ (Manželé jsou zahradní architekti, zaměstnávají dvacet lidí. Teď čekají šesté dítě.)

„Máme tři ovce a děti se o ně už téměř sami starají. O prázdninách chodil Toník (třetíák) pomáhat na statek, hrdě vyprávěl co všechno dělal okolo krav. Dokonce mu pan hospodář vyplatil dvě stě korun(!) mzdy za den. Pak šla do služby i Mařenka (školačka po první třídě). Rozhodli jsme se s manželem, že pro děti pořídíme králíky a indické kačeny. Děti odmala rády pracují.“

To vím, když jsem u nich byl poprvé na návštěvě, bylo na stole trojí domácí pečivo.

„Maruško, jak to s pěti dětmi všechno stíháš?“

„Rohlíčky dělal Ferda“ (třiletý), smála se Maruška, „já jsem jen udělala placku těsta a prořízla ji na čtverečky a Ferdík na čtverečky dal náplň a svinul je na rohlíčky.“

Včera jsem si s Maruškou zase telefonoval a ptal se na děti. „Mařenka teď jezdí s naší kamarádkou veterinářkou o víkendu do veterinární ambulance a dělá paní doktorce asistentku. Vypravovala, že za den ošetřily 35 zvířátek. Velice jí to baví, odmala má veliký cit pro zvířata.“

Mám z toho radost; už to začíná jako dřív, když rodiče postupně brali děti ke své práci a zaučovali je.

Jezdíval jsem v předškolním věku s „panem hospodářem“ nasitit krmení. Náš strejček mně udělal k Vánocům krásný malovaný bič. Ten jsem někde na louce pak ztratil, ale hlavní bylo, že jsem mohl pomáhat a jet s koňmi. Když jsme se někdy vraceli za tmy, koukali jsme, jak koňům od kopyt lítají jiskry – jak podkovy narážely na kameny.

Někdy ve čtvrté třídě jsme s bratrancelem jeli s krávu zapřaženou ve voze tři kilometry na pole. Jelo se nejdříve s kopce, ale až v polovině jsme si všimli, že vůz je třeba „šlajfovát“ – vůz strkal krávu. Pak se zase jelo do dlouhého kopce. Jednu chvíli – jak jsme krávu nedokonale kočírovali – narazila osa přední nápravy o elektrický sloup na kraji silnice - našťěštilo šlo o dva centimetry. Kráva byla asi už poněkud uhnaná, lehla na cestu, tak jsme ji trochu pobídli bičem. Kráva vyskočila, vůz poposkočil a jeli jsme dál. Ale léta jsem pak cestou do školy koukal na ten odřený šrám dřevěného sloupu.

Kráva se jmenovala Plosa, byla nažloutlá, trochu jako bílá káva. Byla hodná a měla krásné oči, jako všechny krávy.

Jednou zvedla při pasení rychle hlavu a jak jsem vedle ní těsně stál, její roh projel mou rozepjatou bundičkou v podpaží a kráva mě rohem trochu nazvedla ze země. /v

v lecčems nesouhlasit, dá se s ním polemizovat, ale není nesympatický.

Podpořil jste před volbami české hlavy státu výslovně nebo veřejně někoho z kandidátů?

Během celé předvolební kampaně jsem veřejně neřekl slovo ani k českým volbám, ani ke kandidátům. Pan Zeman řekl v tomto bodě absolutní nepravdu, vymyslel si to.

Mluvili jste s panem Schwarzenbergem někdy o navrácení majetku sudetským Němcům? Slíbil vám něco?

O sudetoněmecké otázce jsem už mluvil snad s každým českým politikem, kterého jsem potkal. Mezi sudetskými Němci jsem ale známý tím, že zastávám názor, že majetkové otázky se mají vynechat, že teď nejsou na pořadu dne. Pro mě osobně to není ani téma pro budoucnost. Nemůžu se samozřejmě vzdát majetku za ostatní lidi, majetku, který mi nepatří. Ale vlastního majetku a majetku vlastní rodiny už jsem se já osobně definitivně vzdal.

Pan Schwarzenberg vám tedy nic neslíbil...

S panem Schwarzenbergem už jsme probírali ledascos – euro, evropské sjednocení, lidská práva, Chorvatsko, to asi vůbec nejčastěji, teologii, soukromí. Ale ještě nikdy jsem se s ním nebavil o navrácení majetku sudetským Němcům. Nudil bych tím jeho i sebe.

Vrátit majetek sudetským Němcům tedy nesliboval...

Zaprvé nesliboval, zadruhé jsme se o tom vůbec nikdy ani nebavili.

Co čekáte od nového českého prezidenta?

Od obou – a je jedno, kdo z nich bude nakonec zvolen – očekávám, že Českou republiku více zapojí do evropské integrace, aby zvýšil její mezinárodní kredit, zlepšil její jméno.

Česká republika má v Evropě špatné jméno?

Česká politika, dokonce ani současná česká vláda, nikdy nebyla protievropská. Ale na základě toho, co všude říká prezident Václav Klaus, se mnozí mí kolegové v europarlamentu domnívají, že protievropská je, což není a nikdy nebyla. Protievropští nejsou ani její obyvatelé, ani většina jejích politiků. Ten či onen je možná skeptický, ale to je v pořádku, být skeptický není nerozumné.

Od nového českého prezidenta tedy očekávám, že změní image Česka coby protievropské země. Udělal by tím významnou službu i českému národu. Česká republika je srdcem Evropy, není ostrov někde na okraji. I proto je tak důležité, aby u vás zazněly proevropské akcenty. Je to i v českém národním zájmu.

Ať už bude zvolen kdokoliv, gratuluji mu a má můj respekt jako demokraticky zvolený prezident sousední země, v níž kdysi žili mí předci. Srdečně ho zvu, aby se spolu s námi snažil zlepšovat naše vzájemné vztahy.

Myslíte, že se antiněmecká předvolební kampaň nějak projeví na česko-německých vztazích, respektive na vztazích Němců k Čechům?

To si nemyslím. Pan Schwarzenberg toho podle mě udělal pro česko-německé vztahy strašně mnoho. Už tím, že zmobilizoval mnoho mladých lidí a přiměl je, aby se těmito věcmi zabývali. To vztahy mezi námi do budoucna nepochybnělepší.

Myslím si, že morálním vítězem je Karel Schwarzenberg, ať už bude zvolen kdokoliv. Jestli ale je něco, čím by se česká společnost teď opravdu měla zabývat, jsou to – a to říkám zcela otevřeně – rasistické výroky, které během kampaně zazněly z okolí prezidenta Klause, zvláště pak z jeho rodiny. To je podle mě opravdu velmi vážná věc. Byly to výroky, které dalece přesahují to, co je normální.

Chtěl byste po volbě prezidenta Čechům něco vzkázat?

Ano, mám pro ně jeden hodně důležitý vzkaz. Když byl zvolen papež Jan Pavel II., řekl: „Nemějte strach, otevřete okna dokořán. Vpusťte sem čerstvý vzduch.“

Ani Češi by neměli mít strach. Ani strach před Němci, ani strach před sudetskými Němci, ani strach před Evropou a ani strach před sebou samými. To Čechům udělá dobře. Nemějte strach, otevřete okna a vyvětrejte a nebojte se pochybných strašidel.

Zuzana Kleknerová,
26/01/2013

K přípravě na bohoslužby o nedělích a svátcích

neděle 3.2. 4.v mezidobí
7.15 h. Letohrad Jer 1,4-19 Ž 71
8.45 h. Mistrovice 1 Kor 12,31-13,13
10.15 h. Orlice Lk 4,21-30

sobota 9.2. 18 h. Mistrovice
neděle 10.2. 5.v mezidobí
7.15 h. Letohrad Iz 6,1-8 Ž 138
8.45 h. Lukavice 1 Kor 15,1-11
10.15 h. Orlice Lk 5,1-11

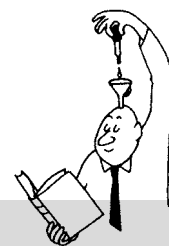
Popeleční středa 13.února

sobota 16.2. 18 h. Lukavice
neděle 17.2. 1. postní
7.15 h. Letohrad Dt 26,4-10 Ž 91
8.45 h. Mistrovice Řím 10,8-13
10.15 h. Orlice Lk 4,1-13

sobota 23.3. 18 h. Mistrovice
neděle 24.2. 2. postní sbírka Svatopetrský halěř
7.15 h. Letohrad Gn 15,5-18 Ž 27
8.45 h. Lukavice Flp 3,17-4,1
10.15 h. Orlice Lk 9,28b-36

sobota 2.3. 18 h. Lukavice
neděle 3.3. 3. postní
7.15 h. Letohrad Ex 3,1-15 Ž 103
8.45 h. Mistrovice 1 Kor 10,1-12
10.15 h. Orlice Lk 13,1-9

sobota 9.3. 18 h. Mistrovice
neděle 10.3. 4. postní
7.15 h. Letohrad Joz 5,9a-12 Ž 34
8.45 h. Lukavice 2 Kor 5,17-21
10.15 h. Orlice Lk 15,1-3.11-32

Okénko do farnosti - Vydavatel Farnost sv. Václava v Letohradě

Adresa redakce: Václavské náměstí 57, 561 51 Letohrad • Redakce: Iva Marková, Miloslava Šejvlová, Václav Vacek, jazyková úprava Jana Kalousková, e-mail: ivamarkova@tiscali.cz • digitální podobu naleznete na www.letohrad.farnost.cz
Registřikové č. MK ČR E 12797 • Sazba: JPG, Tisk: Grantis s.r.o. tel. 465 525 741